

Pracovná skupina pre alkohol, 24. marec 2025

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 24. marca 2025

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre alkohol

Zhrnutie a závery:

1. Situácia na trhu

- ŠPANIELSKO: bolo povedané, že situácia je zložitá a že výrobné náklady sú vysoké, zatiaľ čo dopyt je slabý. Okrem toho bol schválený vnútroštátny zákon o obmedzení propagačných aktivít a vystavenia alkoholického výrobku nepľnoletým osobám.
- FÍNSKO: trend spotreby, najmä u mladých ľudí, bol klesajúci. Hovorilo sa, že veľmi obľúbenými sa stávajú koreňové zmesi.
- RAKÚSKO: hoci bola zaznamenaná malá produkcia, v predajných miestach neboli zaznamenané žiadne významné zmeny. Potvrdil sa však všeobecný trend, ktorý charakterizoval mladých spotrebiteľov a ich klesajúci záujem. Ceny sa znižovali. Iniciatívy v oblasti označovania sa týkali rakúskych výrobcov, najmä pokiaľ ide o informácie o obsahu kalórií. Vnímalo sa to ako hrozba pre malých výrobcov.
- MAĎARSKO: v roku 2024 bola zaznamenaná všeobecne nízka produkcia ovocia v dôsledku poveternostných udalostí a očakávalo sa, že v roku 2025 bude tiež nízka v dôsledku nedávnych mrazov. Uvádza sa, že sektor paliniek je v kríze a že v súčasnosti sa vyprodukovala polovica množstva, ktoré sa vyprodukovalo v roku 2018. Krízu podporuje aj pokles spotreby mladej generácie.
- Španielsko vyjadrilo obavy z klesajúcich cien priemyselného liehu a uviedlo, že dovoz surovín (najmä liehu) destabilizuje trh.
- NEMECKO: vyjadrilo obavy z klesajúcej spotreby liehovín a zo skutočnosti, že iné výrobky (ako napríklad víno a pivo) majú vyšší podiel na trhu.
- O výrobkoch s nízkym obsahom alkoholu bolo povedané, že v Rakúsku predstavujú len 5 až 10 %, ak ide o produkciu malých liehovarov, a bolo povedané, že ide o problematický výrobok, pretože priamo konkuruje pôvodnému destilovanému nápoju. Bol nastolený problém názvu týchto výrobkov: keďže ide o nealkoholické nápoje, mohli by sa ešte nazývať "gin" alebo "rum"?
- V súvislosti s tou istou témou Španielsko vyjadrilo obavy z právnych medzier v regulačnom kontexte a tiež zo skutočnosti, že neexistuje mechanizmus stanovovania cien pre kategórie s nízkym obsahom alkoholu. Táto situácia predstavuje nekalú hospodársku súťaž, najmä v prípade destilovaného alkoholu (po procese delokalizácie). Tento alkohol pochádza z procesu dealkoholizácie (najmä z vína), ide o ďalší alkohol, ktorý je na trhu a spôsobuje deformáciu cien. Tento alkohol má však odlišné kvalitatívne vlastnosti, pretože závisí od techník použitých na dealkoholizáciu. Žiadalo sa o jasnejší regulačný rámec pre vedľajšie produkty procesu dealkoholizácie vína, najmä pre alkohol, ktorý z neho pochádza. Žiadalo sa, aby okrem jasného prehľadu o trhu s týmto druhom výrobku (koľko tohto výrobku je na trhu?) existovali právne predpisy týkajúce sa enologickej stránky procesov a konečných výrobkov (alkohol) a kontrol.

2. Aktuálne informácie o iniciatívach v oblasti zdravia

- Sekretariát uviedol tento bod zhrnutím viacerých iniciatív na rôznych úrovniach týkajúcich sa legislatívnych opatrení zameraných na obmedzenie spotreby alkoholu: Lotyšsko a Španielsko

pracovali na návrhoch vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa ustanovenia o obmedzení predaja a reklamy na alkohol; Codex Alimentarius (agentúra OSN) diskutoval o používaní zdravotných varovných označení; Európska komisia zadala štúdiu o "účinnosti zdravotných varovných označení" a dospela k záveru, že ide o účinný nástroj; v Európskom parlamente sa organizovali iniciatívy ako "Európsky týždeň zvyšovania povedomia o škodách spôsobených alkoholom".

- Nemecký člen (Copa) uviedol, že v Nemecku medzinárodné spoločnosti už využívajú niektoré z navrhovaných opatrení, ako sú piktogramy na etiketách svojich výrobkov, pričom si položil otázku, aké informácie by bolo potrebné správne umiestniť na etiketu a aké nie. Vyjadril obavy z toho, že diskusie v inštitúciách napredujú a že by sme nemali zaostávať.
- Španielsky člen (Cogeca) informoval skupinu, že 11. marca 2025 vláda schválila legislatívu zameranú na obmedzenie prístupu k alkoholu pre mladistvých, ktorá zavádza ďalšie obmedzenia reklamy a propagácie. To by malo na španielsky sektor určité negatívne dôsledky.
- Fínsky expert (Copa) sa so skupinou podelil o to, že vo Fínsku platia prísne pravidlá týkajúce sa alkoholu: predáva ho monopol a najväčšia výroba liehovín je štátna. Je tam vysoká veková hranica. Diskusie o zdravotnom varovaní však nie sú také úporné.
- Rakúsky expert (Copa) uviedol, že nevie o žiadnej štúdii o príčinnej súvislosti konzumácie alkoholu a rakoviny. Tvrdil, že produkty, ktoré vyrábajú liehovary v EÚ, sú vysoko kvalitné a nemôžu byť spojené s chorobami. Obvinil iniciatívy, o ktorých sa diskutuje, že sú vedené ideológiou.
- Maďarský expert (Copa) uviedol, že štúdie nie sú vôbec opodstatnené.
- Nemecký expert (Copa) zdôraznil konkurenciu, ktorú energetické nápoje predstavujú čoraz viac voči liehovinám, a uviedol, že energetické nápoje obsahujú oveľa viac toxických látok.

3. Zdaňovanie

- Sekretariát informoval skupinu o najnovších diskusiách a iniciatívach týkajúcich sa daňovej politiky a alkoholu. Najmä o tom, že diskusie o aktualizácii spotrebnej dane z liehovín sa v poslednom čase nerozvinuli, a o tom, že diskusie o predaji na diaľku na druhej strane pokročili najmä vďaka úsiliu "skupiny FISCALIS", ktorú riadi Komisia EÚ.
- Fínsky expert (Copa) uviedol, že tomuto sektoru by výrazne pomohlo zjednodušenie spolu s pravidlami o minimálnej lehote na splatenie DPH a väčšia digitalizácia.
- Španielsky expert (Cogeca) zopakoval výzvu na väčšie zjednodušenie a naliehavosť zníženia byrokracie.
- Rakúsko (Copa) uviedlo, že niekoľko výrobcov z Rakúska odrádza od predaja mimo krajiny administratívne prekážky. Podporil pokrok v diskusiách o predaji na diaľku, aj keď pre Rakúsko nie je prioritou.

4. Aktuálne informácie o novej SPP a UTP

- Sekretariát predstavil pracovnej skupine aktuálny stav a informoval účastníkov o najnovších zmenách nariadenia o spoločnej organizácii trhov a strategických plánoch, ktoré Komisia navrhla v decembri 2024 s cieľom "posilniť postavenie poľnohospodárov v potravinovom hodnotovom reťazci" a pripraviť diskusie o budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR). Jedna zo znepokojujúcich myšlienok sa týkala možného usporiadania finančných prostriedkov EÚ v rámci VFR do viacerých národných fondov, ktoré by sa spravovali na úrovni členských štátov, čo by mohlo viesť k zrušeniu spoločného rozpočtu SPP. Zmeny v nariadeniach o spoločnej organizácii trhov a strategických plánoch zamerané na zjednodušenie uznávania organizácií výrobcov (OV) zaviedli povinnosť mať písomné zmluvy s vloženými cenovými indexmi a vytvorili mechanizmus sprostredkovania
- Španielsky expert (Cogeca) položil otázku týkajúcu sa povinnosti zmlúv v družstevných poľnohospodárskych podnikoch; otázku týkajúcu sa konkrétnych dôsledkov a vymožitelnosti zmien v UTP; a tvorby cien, najmä toho, ktorá referenčná cena sa bude používať. Sekretariát ubezpečil, že družstvá budú úplne vylúčené z povinnosti uzatvárať zmluvy; že neexistujú konkrétne usmernenia

týkajúce sa tvorby cien.

5. Aktuálne informácie o medzinárodnom obchode

- Sekretariát informoval skupinu o najnovšom vývoji v oblasti obchodu. Americký trh je znepokojujúci vzhľadom na clá, ktorými pohrozil prezident USA. Bolo oznámené, že Copa-Cogeca má delegáciu vo Washingtone a s americkými partnermi sa diskutovalo o obchodných otázkach, najmä o clách. EÚ stanovovala zoznam výrobkov v reakcii na clá oznámené USA vo výške 25 % a sekretariát uviedol, že skutočnosť, že Komisia EÚ skopíruje/vloží ten istý zoznam z roku 2018, bude zahŕňať poľnohospodárske výrobky a v dôsledku toho zapojí poľnohospodárstvo do obchodného sporu. Je zrejmé, že takémuto výsledku bolo potrebné sa vyhnúť. Bolo tiež povedané, že keďže clá budú mať vplyv na poľnohospodárske odvetvia USA, vláda USA plánuje solídny program podpory pre amerických poľnohospodárov.
- Odborníci vyjadrili obavy z vývoja medzinárodného obchodu, najmä pokiaľ ide o trh USA a potenciálne clá.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.